



Ungehold

Mål og rammer for et særligt
undervisningstilbud som
alternativ til
modtagelsesklasser



HEDENSTED
KOMMUNE

Tofteskovvej 4
7130 Juelsminde
T: 79755000

Baggrund

Fra topartsaftale "[Bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge](#)" 18/3-16:

Mulighed for etablering af særligt undervisningstilbud: Kommunerne får mulighed for at etablere et særligt undervisningstilbud som alternativ til modtagelsesklasser. Ordningen indebærer, at kommunerne ikke skal leve op til krav om klasseloft, timetal, lærerkvalifikationer mv. Undervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen skal opstille mål og rammer for undervisningstilbuddet, herunder om opfølgning på elevernes læring.

Elever, som ankommer til Danmark, efter at de er fyldt 14 år, vil i mange tilfælde ikke kunne nå at tilegne sig dansk på et niveau, hvor de kan følge undervisningen i en almindelig klasse i alle fag. Undervisningen af nyankomne unge 14-17 årige uledsagede, familiesammenførte og indvandrere, bør således være tilrettelagt efter elevernes særlige forudsætninger. I det tilfælde hvor det vurderes, at den unge nyankomne ikke kan nå at tilegne sig dansk på et niveau, hvor denne kan følge undervisningen i en almindelig klasse ved ankomst, indskrives denne på et ungehold. Der er løbende optag til holdet. Elevtallet tilstræbes at være 15 (undtagelsesvis op til 18, hvis eleverne har overvejende samme sproglige baggrund). I nogle perioder kan der være flere, i andre færre.

Unge nyankomne kan ud over behovet for undervisning i dansk og danske kultur- og samfundsforhold have behov for tilegnelse af almene, grundlæggende kundskaber. De unge tilknyttes/integreres i en almindelig folkeskoleklasse helt eller delvist, når det giver mening.

Formål

I "[Lov om kommunale særlige tilbud til grundskoleundervisning til visse udenlandske børn og unge](#)" §5, stk. 2 står der:

"Formålet med undervisningen er, at eleverne opnår de personlige, sociale og faglige kompetencer, der kræves for, at de hurtigst muligt kan optages i en almindelig klasse i folkeskolen, på en ungdomsuddannelse eller komme i arbejde".

Undervisningstilbuddet kan suppleres med ungdomsskolens fritidstilbud, foreningslivet mv. sammen med jævnaldrende. Alle relevante samarbejdspartnere guider de unge til en aktiv fritid mhp. integration.

Der optages løbende 14-17-årige. På baggrund af individuelle vurderinger, kan der optages elever under 14 år. Eleverne kan gå i tilbuddet, til de er klar til udslusning, eller til de bliver 18 år, højst to år i alt. Eleverne påbegynder udslusning til almenklasse hurtigst muligt, senest tre måneder efter skolestart. Der startes med de praktisk-musiske fag. Hver tredje måned indkalder skolelederen til opfølgende statuselevmøder. Mødet kan udelades i de tilfælde, hvor der ikke er elever, der skal i nyt/andet undervisningstilbud (fx udslusning til almenklasse eller nærmer sig 18 år). På disse møder deltager den unges socialrådgiver, kontaktlærer, skoleleder og UU-vejleder og evt. tosprogs konsulent.

Lærerkvalifikationer

Loven stiller ingen særlige kvalifikationskrav. I Hedensted Kommune forventes det dog, at minimum én af de ansatte, der underviser de unge nyankomne, er læreruddannet og har linjefagsuddannelse i dansk som andetsprog eller et fremmedsprog, kursus i dansk som andetsprog og/eller erfaring med undervisning af nyankomne tosprogede.

Henvisning

Når en ung i målgruppen ankommer til Hedensted Kommune får Kompetencegruppen for Læring i Skolen (herefter benævnt Læring) information angående den unge via Kompetencegruppen for Integration. Proceduren er herefter følgende:

1. Læring kontakter den unge og gennemfører en sproglig afdæknings samtale, hvor skema med basisoplysninger udfyldes. Det vurderes, hvorvidt den unge har tilstrækkelige kompetencer til at påbegynde undervisning i ordinær folkeskoleklasse eller skal begynde på ungeholdet.
2. Basisoplysninger sendes til skolelederen, der i samarbejde med kontaktlærer afholder indskrivningsmøde, hvorefter den unge begynder i skole hurtigst muligt.
3. Eleven udsluses til almindelig klasse, når/hvis det vurderes muligt.
4. Når den unge nærmer sig 18 år (ca. en måned før), tager skoleleder kontakt til socialrådgiver og UU-vejleder for drøftelse af videre forløb, hvis ikke andet er aftalt på statusselevmødet (se afsnit om "Formål").

Udslusning

Ved udslusning af eleven fra ungeholdet gælder som omtalt i loven følgende:

§3, stk.2: "Henvisningen efter stk. 1 skal ophøre, når eleverne vurderes at kunne deltage i undervisningen i en almindelig klasse i folkeskolen og senest efter to års forløb".

Der evalueres min. én gang i kvartalet på baggrund af de fire kompetenceområder: Lytte, læse, tale og skrive.

Undervisningens indhold

Der arbejdes ud fra folkeskolens fagrække og emner dog med en dansk som andetsprogs tilgang til alle fag. I undervisningen arbejdes der tematisk, således der gives mulighed for, at eleverne tilegner sig sproget i en meningsfuld helhed, at de møder samme ordforråd flere gange i forskellige sammenhænge, og at de i høj grad kan arbejde selvstændigt ud fra egne interesser. Samtidig giver det læreren mulighed for at tilrettelægge aktiviteter, der giver eleverne forskellige udfordringer, afhængigt af hvor de er i deres andetsprogstilegnelse.

Når det er muligt, kan der arbejdes sammenlignende sprogligt og kulturelt, således at der bygges videre på de kundskaber, eleverne allerede har. Når undervisningen relateres til det sprog, eleverne på forhånd behersker, har eleverne mulighed for at udnytte deres viden. Hvor det er praktisk muligt, er det en fordel, at eleverne undervises i grupper med fælles sprog.

Undervisningen tilrettelægges, så eleverne er sprogligt aktive og får lejlighed til at bruge deres sprog og derved automatiserer deres sproglige kompetence. Ved at undervisningen struktureres, så målrettet gruppe- og pararbejde bliver hyppigt tilbagevendende arbejdsformer, opnår den enkelte elev mere sprogbrugstid.

Der arbejdes frem mod, at eleverne udvikler et medansvar for deres egen sprogtilegnelse. Det er vigtigt, at eleverne gradvis får bevidsthed om forskellige arbejdsmetoder og tilegnelsesstrategier, og at de i videst muligt omfang inddrages i planlægningen og er med til at fastsætte egne mål.

Nedenfor følger en række konkrete eksempler på temaer, der kan undervises i. Omdrejningspunktet er sproget under alle punkter, der tilrettelægges ud fra de fire kompetenceområder: læse, lytte, tale og skrive. Eksempler på temaer er følgende:

- Alfabetet, tal, ugedage, måneder og årstider
- Min familie
- Fritidsinteresser
- Skole- og uddannelsessystem
- Kommunikation - takt og tone
- Kroppen og dennes opbygning – hygiejne og ernæring
- Fødevarer og madlavning
- Demokratiets struktur og opbygning
- Trafikken
- Hverdagsliv i Danmark

Der henvises i øvrigt til "[Vejledningen for dansk som andetsprog – basis](#)"

Eleverne undervises 35 lektioner ugentligt og har 200 skoledage årligt.

Samarbejde

Nedenfor gives en kort opstilling af hvilke samarbejdsrelationer, der kan komme i spil i arbejdet med ungeholdene.

- I Læring i Skolen: Andetsproglig, organiseringsmæssig og undervisningsrelateret råd og vejledning ved konsulent, Læring.
- I Integration: Bekymringer ift. den enkelte unge, samarbejde med forældre – socialrådgiver og evt. familiekonsulent, kontaktperson.
- I Ungeenheden: Om unge over 18 år, der ikke er klar til uddannelse.

Skole/ungehold udarbejder en samarbejdsaftale med de enkelte bosteder, der bl.a. indeholder overvejelser om følgende punkter:

- Gensidige forventninger til skole-/"hjem"-samarbejdet
- Kontaktpersonens opgaver ift. den unge
- Konkrete forventninger til unge nyankomne i dansk skole
- Kommunikation og brug af ForældreIntra.